

Pályázati konstrukció: TOP_PLUSZ-6.1.4-23 „Aktív turizmus fejlesztése”

Projekt azonosítószáma: TOP_PLUSZ-6.1.4-23-BO2-2024-00003

Projekt címe: Észak-Bükkről Szép Cserehátra FEL!

Kedvezményezett neve: BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN VÁRMEGYE
ÖNKORMÁNYZATA

Konzorciumi partnerek:

- Aktív Magyarország Fejlesztési Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság,
- Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség,
- BÁNHORVÁTI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
- BORA 94 Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- FANCSAL KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT
- Hangács Község Önkormányzata
- KBTF Közép-Borsodi Területfejlesztési Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság
- VADNA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA

Elnyert támogatás: 1 096 429 448 Forint, mely az alábbiak szerint oszlik meg a projekt partnerek között:

- Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegye Önkormányzata: 181 429 497 Ft
- Aktív Magyarország Fejlesztési Központ Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság: 813 000 Ft
- Magyar Kerékpáros Turisztikai Szövetség: 24 027 400 Ft
- BÁNHORVÁTI KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT: 398 450 400 Ft
- BORA 94 Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Fejlesztési Ügynökség Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság: 15 000 000 Ft
- FANCSAL KÖZSÉGI ÖNKORMÁNYZAT: 143 397 622 Ft
- Hangács Község Önkormányzata: 96 983 700 Ft
- KBTF Közép-Borsodi Területfejlesztési Szolgáltató Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság: 52 527 829 Ft
- VADNA KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA: 102 800 000 Ft

Támogatás intenzitása: 100%, Uniós, vissza nem térítendő támogatás

Finanszírozó alap: Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA)

Közreműködő Szervezet: Magyar Államkincstár Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyei Igazgatóság

Projekt megvalósítás tervezett időszaka: 2025.05.01-2028.04.30.

Projekt célja és tartalma:

Az "Észak-Bükkről SZÉP Cserehátra FEL!" című projekt célja, hogy a még jelentős turisztikai potenciállal rendelkező Észak-Bükk és a Cserehát térségében – hálózatszerű kapcsolódásban – létrehozzon egy integrált, összehangolt aktív- és ökoturisztikai hálózatot, amely segíti a térség turisztikai fejlődését, központi szerepet játszik a környezetvédelem terén, és kiemelkedő élményeket nyújt a turisták számára. Az egységes hálózat segít fenntartható módon kiaknázni az Észak-Bükk és a Cserehát természeti és kulturális értékeit, miközben védi és megőrzi azokat a jövő generációk számára. A projekt tehát két térség aktív és - ökoturisztikai hálózatos fejlesztését kívánja megvalósítani, oly módon, hogy az továbbfűzhető legyen már meglévő, működő, országosan is ismert turisztikai hálózatokhoz. (pl: Lillafüred, Szilvásvárad, Aggtelek, Hernád térsége)

A cél elérése érdekében a projekt keretében a következő szakmai tevékenységek valósulnak meg:

Észak-Bükk térség: Az Észak-Bükkön tájegységen felépülő koncepció terv gerincét képező fő túraútvonal több mint 100 km hosszú. A gerincen fő állomásponatok kerülnek kialakításra 5-10 km távolságokban egymástól, az egyes főbb településeken, mint Kondó, Varbó, Tardona, Mályinka, Dédestapolcsány, Uppony, Bánhorváti, Vadna. A mellék túrakörök ezekből a pontokból ágaznak le, amelyek hosszúsága úgy került megtervezésre, hogy egy túrakör egység megközelítőleg 5-10-15 km hosszúságú legyen, ezek önmagukba visszatérnek, így akár a kiinduló és megérkezési pontok is azonosak lehetnek megkönnyítve a helyszínekre történő utazást. A látogatók számára egyes szakaszok kialakításával megismertetünk és megmutatunk pozitív hangulatokat és helyeket (kilátópontok, tavak, patakok, források, szorosok), előtérbe helyezve a természet iránti szeretetet és tiszteletet, olyan elemekkel, ami a mai modern világ által feledésbe merülnek.

Vadna településen történő fejlesztés keretében tanösvényt szeretnénk létrehozni, mely kivezet a vadnai Várhegyen lévő Váremlékhelyhez. A tanösvényen kialakított megállóhelyeken bemutatásra kerülnek: a szőlőmunkák, borkészítés, az erdő állat-, és növényvilága, valamint a Vadnai vár története, valamint a Várhegyen megépítésre kerülne egy kilátó, melyről gyönyörű kilátás nyílik az egész Sajó Völgyére

Jelen projektben megtörténne a Vadna-Park és a Lázbérci víztározó összekötése kerékpáros útvonallal. A projektben kerékpárút építésre nincs lehetőség, ugyanakkor a két települést összekötő - többségében külterületi mezőgazdasági út - említett útvonal kijelölhető kerékpárútnak, mely elsősorban a Vadna-Nagybarca szakaszon szorulna felújításra. (A Bánhorvátiban található szakaszon a meglévő külterületi út teljesen új aszfaltburkolatot kap, amely tökéletesen alkalmas lesz kerékpáros útvonalnak, jelenleg folyamatban van a kivitelezés) Az útvonal végigvezetne a Bán-Patak mellett, érintve Nagybarcát, majd Bánhorvátiba beérve több nevezetességet, (pl: Platty Kastély, Templomok, vagy jelen projekt keretében kialakítandó Bán-völgye ökoturisztikai épületet) majd Bánhorvátiból már a főúton lehetne kerékpárral eljutni a Lázbérci víztározóig.

BÁNHORVÁTI a térség aktív és ökoturisztikai központja lenne. Jelen projektben az 1920-as években épített – valamikori üdülő épület – 867 hrsz alatt található ingatlan megvásárlását és felújítását tervezzük az alábbi céllal: Aktív és ökoturisztikai belépési pont létesítése, melyben interaktív formában – a térségben egyedülálló és hiánypótló elemként – bemutatásra kerülne a Lázbérci Tájvédelmi Körzet története és természeti értékei, a környező aktív- és

ökoturisztikai attrakciók, a vonzerők, az azokhoz vezető útvonalak. A Lázbérci víztározót megcélózva a víztározó bánhorváti és dédestapolcsányi részen kerülne sor fejlesztésre. Kerékpáros és gyalogos fejlesztésről van szó.

A Bánhorváti részen egy kisebb vendéglátóegység kialakítására kerülne sor, mosdóval, wc-vel.

Innen indulva lehetőség van a Lázbérci Víztározót körbe kerékpározni vagy gyalogolni a festői szépségű és országos viszonylatban is egyedülálló Upponyi hegység irányába. A víztározó UPPONYI -i részén található az Upponyi-szoros szurdoka a Lázbérci tájvédelmi körzet egyik legjelentősebb értéke. Az Upponyi-szoros hazánk egyik legnagyobb méretű szurdoka.

MAXIMUM TÁBLÁZÁSSAL (útbaigazító, információs táblák) 1-2 MEGÁLLÓPONTTAL ÉRINTETT FEJLESZTÉS (Természetjáró Szövetség javaslata alapján), de nagyon jelentős megálló és kilátópontokkal érintett – kerékpáros és gyalogos turizmusra alkalmas – útvonal (Kalica tető, Háromkőbérc, Dedevár)

Onnan Dédestapolcsány felé vehetjük az irányt, ahonnan tovább indulhatnak – kerékpárral és/vagy gyalogosan – megismerni Dédestapolcsány nevezetességeit, és vehetik célba kéktúra főútvonalon és a Budapest-Jósvafő Kék kerékpáros nyomvonalon Mályinkát.

Dédestapolcsánytól tovább haladva érhetőek el MÁLYINKA és TARDONA települések. Mályinkán a meglévő ökoturisztikai épület mellett kerülne kialakításra egy kerékpáros pihenőpont, szervízponttal, információs táblával. Tardonán a sportpálya mellett (a Kondó-Varbó-Mályinka irányába induló útvonal kezdetén) megtörténne a régi sportöltöző felújítása. Biztosítva lenne a mosdó, wc, vízvételi lehetőség, e-bike töltése. A sportpálya mellett található a település közterületi játszótere és erre a területre érkezik be a Mályinkát és Tardonát összekötő most felújított külterületi út is. Egyébként a minden évben – több száz túrázó részvételével – megrendezendő Jókai Mór Emléktúra kiindulópontja is ezen terület. Az ingatlant Tardona Község Önkormányzata fogja üzemeltetni. A hálózathoz kapcsolódik, hiszen kijelölt (piros, majd később becsatlakozik kéktúra főútvonalba) túraútvonal mellett található.

Tardonáról – kerékpárossan és gyalogosan – túraútvonalon el lehet jutni VARBÓ településre, mely már a Pitypalatty Völgyben található. Innen elérhető közelségben található Fónagság, illetve a páratlan szépségű Varbói tó, mely rengeteg lehetőséget rejt magában. Az elmúlt években szálláshelyek épültek a tónál, melyek a tapasztalat szerint a nagy érdeklődésnek köszönhetően már nem is elegendők a kereslet kiszolgálására. Jelen projektben tervezett a Tardona, Mályinka és Varbó közötti túraútvonal felújítása, kitáblázás (útbaigazító és információs táblák) megállópontok kialakítása.

A Tardona, Mályinka és Varbó települések közötti szakaszon lehetőség van a gyalogos és kerékpáros útvonalak továbbfűzésére egészen Bánkútig, valamint Mahócaig, Andókéig, azaz a LÁÉV vonaláig. Mahócán a jelenlegi megállópont fejlesztését tervezzük, ahonnan továbbfűzhető a gyalogos és kerékpáros turizmus Varbó, Tardona, Kondó irányába.

A szomszédságban lévő KONDÓ település a Pitypalatty Völgy másik – turisztikailag – meghatározó települése, melynek esetében a Kondó és Varbó, valamint a Kondó és Tardona között meglévő túraútvonal (lásd a térképeken) szintén az előzőekben leírt fejlesztésekkel valósulhatna meg. Kondó mellett található a Ludna-Puszt, mely a középkorban elpusztult Ludna településről kapta a nevét, ennek feltárása, bemutatása turisztikai szempontból

pozitívan hatna. Jelen projekt keretében megvalósul szervizpont, zárható kerékpártároló, információs tábla, irányító tábla a településen belül és a gyalogtúrázók számára pihenőhely(ek) a tónál

Cserehát:

Fontos belépési és kilépési pontok: Edelény – „Cserehát kapuja”, a Rakacai-víztározó, mint attrakció helyszín, Fancsal.

A két térség (Észak-Bükk és Cserehát) Sajószentpéter és Boldva útvonallal kapcsolható össze, a sajószentpéteri és a boldvai tavak érintésével.

A tervezett projekt keretében tervezett a kerékpáros turizmus fejlesztése az alábbiak szerint: A Cserehátban egy kerékpáros túraútvonal hálózat kijelölése, mely részben épít a Bringásvándor által használt túraútvonalakra valamint emellett vagy erre ráfűzve további kerékpáros útvonalak kialakítása, kijelölése a térségben. Első körben a Cserehát nyugati térségében látunk kialakíthatónak, egy ún. „nagykört” amelynek hossza kb. 40 km és egy ún. „kiskört” amelynek hossza kb. 24 km.

A nagykör útvonala: Edelény-Damak-Hegymeg-Lak-Szakácsi-Abod-Ládbesenyő-Edelény (végig közúton). A kiskör útvonala: Boldva-Ziliz-Nyomár-Hangács-Damaki elágazás-Edelény (végig közúton) A Cserehát Kerékpáros útvonalának fejlesztése, kitáblázása a MAKETUSZ szakmai javaslatai alapján!

További fejlesztések:

EDELÉNY: A Cserehát aktív turisztikai hálózatának kiinduló pontja, fogadó központi szerep. Belépési pont az Aggteleki Nemzeti Park területéről– kerékpáros körtúrák kiinduló központja.

A kerékpáros pihenőpont létesítését a kastély tengelyében elhelyezkedő, ma murvás, betonos mintegy 12x12m méretű négyzet alakú területen képzeljük el, a burkolat revitalizációjával együtt, a kastély déli oldalán. Ezen a 12x12m-es területen elhelyezve egy speciális, a kastélyhoz kötődő attrakciót telepítünk, egy hintát, mely egyszerre utal a kastély egykori mesés életére, kapcsolódik a pihenő pont kikapcsolódást biztosító szabadidős családi programjaihoz és felülve rá nyújt kihagyhatatlan szelfi és fotópontot az érkező turisták számára. További játszóeszközök elhelyezését, szalonnasütő és ivópont kialakítását is tervezzük. A kastélysziget távoli szegleteit egy-egy fedett nyitott asztalos, pados pihenő kihelyezésével kívánjuk helyzetbe hozni. A fedett pihenőházak egyikében a hagyományos padok és asztal mellett annak tetőszerkezetéről lelógatott hintaágyakat tervezünk kialakítani. A parkban információs táblákat helyezünk el. Elvégezzük a kastélyszigetet a Bárány étteremmel összekötő híd fa járószerkezetének rekonstrukcióját.

A diffúz parkfejlesztés leglátványosabb elemeként a Holt Bódvával való közvetlen fizikai kapcsolatteremtést szeretnénk megvalósítani oly módon, hogy egy kitüntetett helyen le lehessen biciklizni a víz szintjéhez és onnan vissza a parkba, ha akarnak megállás nélkül, ha viszont időt töltenének a víz mellett, akkor megállási lehetőség biztosításával. Ennek érdekében a sétaút hálózatra szervezatosan ráfűzve, a Holt Bódva megfelelő ívű kanyarulatánál a vízhez vezető részübe bevágva kis lejtésű utat szerkesztünk a lejtős partba, mely a vízhez, a víz fölé érve kiteresedik. Ezen a helyen faszerkezetű parthoz kikötött, cölöpökre állított széles téget építünk közvetlenül az állandó vízszint fölé, , amin egy-egy asztal mellé leülve a világot kizárva pihenhet meg az ideérkező.

FANCSAL: Az elhelyezkedése, fekvése, adottságai miatt sok kiaknázható többlettel bír és így mint a Cserehát (de a Kék túra útvonallal is érintett) egyik páratlan adottságokkal rendelkező települése mindenképpen fejlesztésre érdemes. A templom mellett közvetlenül – itt érkeznek be a turisták a kék túra útvonalon Fancsal településre - egy aktív pihenőhely kialakítását tervezi az önkormányzat. Fancsal belterületén a templom közelében található patak melletti zöld területén (Béke utca 171 hrsz.) aktív turisztikai célú beruházásként pihenőpark kialakítása. A kerékpáros turizmusra építve kerékpárral ide érkező turisták számára fedett kerékpáros pihenőhely kialakítása kerékpárszerelő állomással. Szelektív hulladékgyűjtők. A meglévő zöldfelület rendezésével, térelemekkel, térbútorokkal, wc, mosdó, ivóvíz vételező hely lehetőség, turisztikailag funkcionális berendezésekkel hasznosítható és hangsúlyozható lesz a tér-együttes. A későbbiekben a természetjáró szövetséggel egyeztetve a jelenleg Fő út 54. alatti ház kerítésén található pecsétet újonnan kialakított aktív pihenőpontra elhelyezését is kezdeményezi a pályázó

HANGÁCS: Hangács külterületén 1 db - Környezetbe illő kilátó építése tervezett, hozzá kapcsolódóan, parkoló, esőbeálló, tűzrakóhely kialakítása.

ÖSSZEFOGLALVA: A tervezett aktív- és ökoturisztikai fejlesztés kiemelkedő és hosszútávú lehetőséget jelentene mindkét térségnek, valamint az itt tevékenykedő, működő turisztikai szolgáltatóknak. Olyan egyedi, tematikus hálózat kialakítása, fejlesztése valósulna meg, mely tovább kapcsolható és fűzhető már működő, turisztikai szempontból meghatározó jelentőségű földrajzi területekhez, mint Miskolc-Lillafüred, Szilvásvárad, Eger, Hernád, Tokaj-hegyalja.

A tervezett hálózat összeköthetné:

- A Lázbérci-víztározót a Bán-völgyén keresztül a Vadna-Parkig,
- Varbói-tavat, Fónagysági Bagoly várral és Erdészeti iskolával, egészen Mahócaig
- Kondói-tavat Varbóval és Tardonával
- Kazincbarcika és a Pitypalatty völgy érintésével pedig rá tudnánk csatlakozni már az abaúj-csereháti térségre, Boldván keresztül a sajószentpéteri és boldvai tavak érintésével